

Verslag en adviezen eerste meedenkgroep Wehl en Nieuw-Wehl

Tijdens de eerste meedenkgroep op 30 maart 2026 hebben we kennis gemaakt met elkaar. De WarmteTransitieMakers (DWTM) – de organisatie die de gemeente helpt bij het maken van het plan voor Wehl en Nieuw-Wehl - heeft verteld hoe het plan gemaakt wordt en welke rol de meedenkgroep daarin heeft.

- Tijdens de bijeenkomst heeft de meedenkgroep verschillende adviezen gegeven. Die staan hieronder in benoemd.
- Daarna heeft de meedenkgroep benoemd welke criteria zij belangrijk vinden bij het maken van een keuze voor een nieuwe manier van verwarmen. Deze aandachtspunten staan hieronder op een rij, per thema, en samengevat in vier kwadranten.
- We hebben ook kort gekeken naar de manieren waarop de verschillende buurten in Wehl en Nieuw-Wehl straks verwarmd kunnen worden.

Aanwezigen

Youk van Egmond, namens de gemeente Doetinchem.
Judith Meijer, namens de WarmteTransitieMakers.

11 bewoners. De meeste aanwezigen hadden goede technische kennis, en de meesten hadden al kleine of grote stappen gezet om hun woning te verduurzamen. Een enkele deelnemer heeft nog minder kennis.

Alle aanwezigen kwamen uit Wehl en waren man. Daarmee is de groep zeker niet representatief voor Wehl en Nieuw-Wehl. De input van de meedenkgroep wordt daarom niet gezien als breed gedragen meningen van de dorpen. Natuurlijk bekijken we wel elk advies serieus, of we het kunnen verwerken in het plan. Bewoners hebben namelijk lokale kennis en zijn ervaringsdeskundigen. De gemeente neemt de adviezen uit de meedenkgroep óf 1-op-1 over, óf ze legt uit waarom er van dit advies wordt afgeweken.

Adviezen

Isoleren:

De meedenkers merken op dat isoleren (veel) winst oplevert, of met andere woorden: dat het de investering waard is. Dit zou daarom stap 1 moeten zijn.

Advies: Isoleren moet altijd stap 1 zijn, omdat dit een maatregel is waar je altijd profijt van hebt. Je bespaart kosten en energie.

Elektrificatie en duurzame gassen:

Er is een levendige discussie over de route naar nieuwe en schone warmte. Elektrificatie – het verwarmen van woningen met elektriciteit – lijkt de meest voor de hand liggende keuze. In de discussie worden met name twee dingen benoemd:

- 1) Er is eigenlijk al een keuze gemaakt dat deze nieuwe manier elektrisch zal zijn.

Advies: Leg uit waarom de keuze voor elektrificatie van verwarming is gemaakt. Niet iedereen vindt dit de beste keuze.

- 2) Er lijkt te weinig aandacht en kans gegeven voor duurzame gassen. Met name waterstof.

Een aantal bewoners benoemt de volgende voordelen van waterstof: voor waterstof hoeven minder aanpassingen worden gedaan aan de infrastructuur en in de woning. En het kan (deels) worden opgewekt met stroom die anders niet wordt benut (tijdens overschotten).

DWTM licht toe dat waterstof veel minder rendement oplevert dan warmtepompen, vanwege de lagere conversie (factor ordegrrootte 4x). Op dit moment is er geen waterstof op schaal beschikbaar voor verwarming van particuliere woningen. Dit pad kunnen we nu dus niet inslaan. Daarnaast is ook de beschikbaarheid op termijn onzeker, wat kan leiden tot hoge kosten. Het lijkt niet wenselijk om inwoners op dit pad te zetten.

Advies: Duurzame gassen zoals waterstof verdienen (meer) aandacht en er moet een goede onderbouwing komen waarom groene gassen (en specifiek waterstof) niet worden meegenomen.

Houdt ook waterstof pilotwijken, zoals die in Lochem, in de gaten.

3) Toekomstige technieken

De meedenkers willen ook ruimte laten voor eventuele toekomstige technieken. Er leeft een gevoel dat ze in de toekomst keuzes kunnen mislopen, als je nu in zet op warmtepompen.

Advies: Dit plan moet een levend document zijn. Het mag niet de enige realiteit zijn tot 2050. Zorg voor flexibiliteit zodat er bij nieuwe ontwikkelingen kan worden bijgestuurd. Bijvoorbeeld wanneer waterstof betaalbaar wordt, of warmtepompen minder geluid maken.

4) Stroomprijzen

De meedengroep denkt dat de stroomprijzen sterk zouden kunnen stijgen, als er veel stroom wordt gebruikt. Het argument dat gasprijzen stijgen is daarom niet meteen een reden om over te stappen op elektrisch te verwarmen.

Advies: Onderbouw de aanname dat gasprijzen zullen stijgen in de toekomst, en stroomprijzen niet (of minder hard).

Inwoners zijn bang dat ze dubbel moeten betalen als ze nu overstappen op een warmtepomp; zowel bij aanschaf als voor het gebruik. Ze denken aan het afschaffen van de salderingsregeling voor zonnepanelen en de terugleverkosten die je moet betalen als je meer stroom opwekt dan teruglevert. Kan de gemeente ervoor instaan dat dit niet zal gebeuren?

Advies: Bewoners zijn bang om later dubbel te moeten betalen voor de overstap. Nu is er subsidie, maar op termijn komt er misschien juist belasting over het gebruik van warmtepompen (zoals de salderingsregeling zonnepanelen). Hoe kan de gemeente deze zorg wegnemen?

5) Geluid

De meedenkers benoemen de geluidsoverlast van warmtepompen. De meedenkers zijn geen fan van midden-temperatuur (MT)-warmtepompen, omdat deze extra veel geluid maken. Bodem- en PVT-systemen (zonnepanelen die ook kunnen verwarmen) hebben vanuit technisch en ruimtelijk oogpunt sterk de voorkeur (maar inwoners moeten wel bereid/in staat zijn om de investering te doen). Een meedenker merkt op dat de eventuele gevolgen op de bodem nog niet in beeld zijn, mocht iedereen overstappen op een bodemwarmtepomp.

Advies: Zorg voor maatregelen die geluidsoverlast voorkomen. Bodem- en PVT-systemen kunnen mogelijk een oplossing bieden, maar de oplossing moet voor iedereen betaalbaar zijn.

Warmtenetten:

De meedenkers benoemen twee nadelen van traditionele, grootschalige warmtenetten: als inwoner kun je je leverancier niet kiezen, en je bent gebonden aan de commerciële prijzen van één partij.

DWTM antwoordt: binnenkort komt er nieuwe wetgeving. Warmtenetten moeten een publiek meerderheidsbelang hebben, om er zo voor te zorgen dat de prijzen laag blijven. Daarnaast zijn er ook mogelijkheden waarin bewoners eigenaar zijn van het warmtenet, en zelf kiezen wel bedrijf ze inhuren voor de operatie en onderhoud hiervan.

Bij de optie voor een warmtenet op restwarmte van het bedrijf Esbro, wordt opgemerkt dat hier een groot risico aan zit. Esbro is namelijk aan het verduurzamen en wil zo min mogelijk restwarmte overhouden. Het is ook niet wenselijk om afhankelijk te zijn van één partij, met oog op eventuele verhuizing, faillissement, enzovoorts.

De gemeente antwoordt: om meerdere redenen heeft Esbro als bron niet de voorkeur. Daarom wordt Esbro niet als serieuze bron onderzocht. RWZI is wel een mogelijke partner voor leveren van warmte voor een warmtenet.

RWZI wordt door de meedenkers als betere en betrouwbaardere bron gezien dan Esbro. Maar ook hier zijn zorgen over de betrouwbaarheid van levering in de toekomst.

Advies: Als er op een warmtenet wordt ingezet met RWZI als bron, onderbouw dan goed hoe we zeker kunnen zijn dat RWZI altijd kan leveren.

Over het algemeen stond de meedengroep wel open voor warmtenetten, zolang ze voor de bewoners niet (veel) duurder zijn dan een warmtepomp.

Aandachtspunten voor de te maken keuzes

We doen een gedachtenexperiment: stel dat de kosten over 30 jaar voor elke warmte oplossing precies even duur zouden zijn? Op basis waarvan moet de gemeente dan kiezen?

De meedenkers schreven allemaal ongeveer drie punten op een post-it, en plakten deze op een groot vel. Daarna kon iedereen twee stickers plakken bij de twee punten die zij het belangrijkste vonden. Deze criteria zijn daarna samengevoegd en uitgewerkt in thema's. Dat maakt ze makkelijker te lezen. De volgorde van thema's zegt niets over hoe belangrijk de meedengroep ze vindt.

Het getal achter elk criterium geeft aan hoeveel Post-Its en stickers deze heeft gekregen. Een hoger getal geeft dus aan dat de meedengroep het een belangrijker punt vindt. We benoemen nog een keer dat deze meedengroep niet representatief is voor heel Wehl en Nieuw-Wehl. Daarom worden deze antwoorden niet 1-op-1 overgenomen, maar als extra input gezien die het plan kan verrijken of bijsturen.

De belangrijkste afwegingscriteria volgens de meedengroep zijn: terugverdientijd op middellange termijn (12 stemmen), brede duurzaamheid (8 stemmen), betrouwbaarheid van levering (7 stemmen), en minimaal (geluids)overlast (6 stemmen).

Kosten – 21x

De meedengroep vindt kosten een belangrijk onderwerp. De nieuwe techniek moet op middellange termijn een goede terugverdientijd hebben.

- De meedengroep heeft de meeste stickers en post-its geplakt bij het onderwerp terugverdientijd. (12x genoemd). Hier gaat het dan vooral om eindgebruikerskosten, en kosten op middel-langere termijn. (15 jaar).
- Ook lange termijn rendement (30 jaar) werd aangeduid als belangrijk (2x genoemd).
- Er is gevraagd om een onafhankelijke oplossing, waarbij de keuze en regie bij de eindgebruiker ligt. (2x)
- Stabiele, en voorspelbare kosten in de toekomst is door twee deelnemers opgeschreven (2x).

Techniek 14x

Nieuwe technieken moeten betrouwbaar zijn en leveringszekerheid is een voorwaarde. Daarnaast moet het plan flexibel zijn om op nieuwe ontwikkelingen in te kunnen spelen in de toekomst.

- Het belangrijkste onderdeel op technisch oogpunt is voor de meedenkgroep de betrouwbaarheid (7x genoemd), onder andere leveringszekerheid op grote schaal en een betrouwbare techniek.
- De meedenkgroep wil dat we blijven kijken naar toekomstige ontwikkelingen in de techniek (4x genoemd) Er veel behoefte voor het flexibel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de toekomst.
- Als laatste zijn ook ruimtegebruik in en om de woning, en eenvoudig in gebruik en onderhoud eenmaal genoemd.

Sociaal – 15x

Overlast moet vermeden worden, er is vooral veel belang bij het voorkomen van geluidsoverlast. Daarnaast is comfort, en betaalbaarheid voor lage inkomens belangrijk.

- Het is belangrijk dat de gekozen techniek weinig overlast geeft. Het is vooral belangrijk dat een oplossing weinig geluid maakt (6x genoemd). Het gaat dan niet alleen om de officiële geluidsnormen, maar ook om trillingen en de geluidsbeleving.
- De nieuwe techniek moet goed comfort geven (3x genoemd)
- Ook voor lage inkomens moet de overstap betaalbaar zijn (3x genoemd)

Duurzaamheid – 18x

Ook duurzaamheid was een belangrijk onderwerp. De nieuwe techniek moet in brede zin duurzaam zijn. Zowel op lange termijn, als in de hele keten moet het milieuvriendelijk zijn. Daarom moet het systeem efficiënt zijn.

- Brede duurzaamheid is veel genoemd. Met name milieuvriendelijkheid op lange termijn (8x genoemd).
- Daarmee samenhangend werd de milieu-impact van de hele keten (4x genoemd) ook als belangrijk onderwerp genoemd. Als onderdeel hiervan werd het vermijden van accu's vermeld.
- Efficiëntie en optimaal benutten van zon en wind, ofwel het rendement (3x genoemd), werd ook aangekaart als belangrijk onderdeel.
- Als laatste was er één opmerking dat de gevolgen van grootschalig aardwarmte nog onzeker zijn, dus geen voorkeur hebben.